

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 327/2023

11.04.2023. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Сретена Никитовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 10/22 од 17.10.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 818/22 од 10.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.04.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Сретена Никитовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 10/22 од 17.10.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 818/22 од 10.01.2023. године у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ужицу К 10/22 од 17.10.2022. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године у коју се урачунава време проведено у притвору од 01.08.2019. године до 01.10.2019. године. Окривљени је обавезан да суду на име паушала плати 7.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, као и трошкове кривичног поступка који су унапред исплаћени на терет Вишег јавног тужилаштва у Ужицу и Вишег суда у Ужицу, а чија висина ће бити накнадно одређена посебним решењем. Према окривљеном је, на основу члана 86. став 1, 2 и 7. и члана 297. став 5. КЗ, изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије, у трајању од једне године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања мере.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 818/22 од 10.01.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Сретен Никитовић, поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, затим да браниоца обавести о седници већа, као и да одложи извршење правноснажне пресуде.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се према одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да је одредбом члана 419. став 1. ЗКП, прописано да суд пресуду заснива само на доказима који су изведени на главном претресу, а у конкретном случају службена белешка Полицијске испоставе Пожега од 03.09.2019. године, на коју се суд позива у образложењу пресуде, није изведена као доказ на главном претресу, што, према ставу одбране, јасно указује да је побијана пресуда заснована на незаконитом доказу.

Изнетне наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд је оценио као неосноване, из следећих разлога:

Из списка предмета – записника о главном претресу од 17.10.2022. године, произлази да је суд у доказном поступку на главном претресу извршио увид у фотодокументацију Полицијске испоставе Пожега од 03.09.2019. године, чији саставни део је службена белешка од 03.09.2019. године исте полицијске испоставе, на који доказ окривљени и његов бранилац нису имали примедбе.

Следствено изнетом, наведена службена белешка је изведена као доказ на главном претресу у склопу наведене фотодокументације Полицијске испоставе Пожега од 03.09.2019. године.

Према томе, правноснажна пресуда се, насупрот наводима захтева, заснива на доказу изведеном на главном претресу – службеној белешци Полицијске испоставе Пожега од 03.09.2019. године, па је самим тим суд био овлашћен да цени наводе службене белешке (којом се потврђује садржина фотодокументације у погледу ограничења брзине кретања возила на делу пута где се десила предметна саобраћајна незгода) појединачно и у вези са осталим изведеним доказима, због чега је оцењен као неоснован навод захтева да је суд поступио супротно одредби члана 419. ЗКП и да је тиме на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, са образложењем да је у смислу одредбе члана 420. ЗКП, која регулише однос пресуде и оптужбе, везаност суда апсолутна у односу на оптужбом понуђене елементе кривичног дела, у ком смислу суд нема могућност да додаје евентуално недостајуће елементе кривичног дела, а у конкретном случају суд је неке важне чињенице додао у изреку пресуде, а неке изоставио, чиме је погоршао процесноправни положај окривљеног. Према наводима захтева, окривљени је правноснажном пресудом оглашен кривим да је као учесник у саобраћају „у својству возача моторног возила... возилом управљао у стању алкохолне опијености знајући да му предстоји вожња“, као и да брзину кретања није прилагодио „ноћним условима вожње под режимом кратких светала... већ се кретао неприлагођеном брзином од 68,4 km/h, уместо прилагођене брзине од 55,6 km/h...“, који наводи, везани за повреду члана 42. ЗОБС-а на путевима, нису били садржани у оптужници Вишег јавног тужиоца у Ужицу ни након допуне, (не и измене), оптужног акта од стране јавног тужиоца на главном претресу од 17.10.2022. године, већ их је суд додао у изреку првостепене пресуде, док су са друге стране из изреке пресуде изостављени наводи да је окривљени поступао супротно одредби члана 82. ЗОБС-а на путевима. Суд је, по ставу одбране, поступајући на наведени начин прекорачио оптужбу и тиме учинио наведену повреду закона на штету окривљеног.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оценио је као неосноване из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произлази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Из списка предмета произлази да је окривљеном АА, оптужницом Вишег јавног тужиоца у Ужицу Ктз 16/22 од 26.04.2022. године, стављено на терет извршење кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ, због постојања оправдане сумње је као учесник у саобраћају на путевима непридржавањем саобраћајних прописа угрозио јавни саобраћај и довео у опасност живот и тело људи, тако што је означеним теретним

возилом управљао супротно одредбама члана 187. став 2. и 3. и члана 82. ЗОБС-а на путевима на начин описан у диспозитиву оптужног акта, услед које непрописне вожње окривљеног је наступила смрт оштећеног. Из записника о главном претресу од 17.10.2022. године произлази да је Виши јавни тужилац у Ужицу, пре завршне речи, изменио (а не допунио, како то бранилац нетачно наводи) оптужницу тако што је у изреци оптужног акта додао речи: „супротно члану 42. став 1. ЗОБС-а на путевима... тако што брзину кретања није прилагодио саобраћајним условима да возило може благовремено да заустави пред сваком препреком коју може да види крећући се брзином од 68,4 km/h, иако је при брзини од 55,6 4 km/h могао да избегне налет на мотокултиватор“.

Поређењем чињеничног описа предметног кривичног дела датог у диспозитиву измењене оптужнице Вишег јавног тужиоца у Ужицу и чињеничног описа дела из изреке првостепене пресуде закључује се да је првостепени суд у изреку пресуде уместо навода „није прилагодио саобраћајним условима“ унео речи „није прилагодио ноћним условима вожње под режимом кратких светала“, као и да су изостављени наводи који се односе на вожњу окривљеног супротно одредби члана 82. ЗОБС-а на путевима.

По налажењу Врховног касационог суда, цитираном изменом чињеничног описа кривичног дела из оптужног акта суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног, већ је на наведени начин постојећи опис кривичног дела из измењене оптужбе, везано за непрописну вожњу окривљеног супротно одредби члана 42. став 1. ЗОБС-а на путевима, само ускладио са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу прецизирањем саобраћајних услова у конкретној ситуацији, изостављајући онај део чињеничног описа за који није било доказа – управљање возилом супротно одредби члана 82. ЗОБС-а на путевима, при чему је чињенични опис дела као у изреци пресуде остао у границама чињеничног основа оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Дакле, Врховни касациони суд налази да наведена измена чињеничног описа кривичног дела у изреци пресуде окривљеног није довела у тежи процесноправни положај, већ је иста извршена у његову корист и следствено томе, насупрот наводима захтева, окривљени није оглашен кривим за више криминалних активности и већу криминалну вољу (већу „криминалну количину“) од оне за коју је оптужен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред изнетог, бранилац у захтеву указује и на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које образлаже наводима да је, у ситуацији када је окривљени у вечерњим сатима управљао моторним возилом дозвољеном брзином и када се испред њега кретао неосветљени мотокултиватор оштећеног брзином од 10 km/h, која препрека је за окривљеног била потпуно неочекивана и невидљива, саобраћајну незгоду проузроковао оштећени својим непрописним и небезбедним учешћем у

саобраћају, из ког разлога је окривљеног требало ослободити од оптужбе, јер дело за које је оптужен није кривично дело.

По налажењу овога суда бранилац окривљеног, иако се формално позива на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, изнетим наводима захтева оспорава оцену доказа и износи своје чињеничне закључке, другачије од утврђених у побијаним пресудама, на којима заснива став да дело за које је окривљени оптужен није кривично дело, чиме указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреду закона из члана 440. ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног АА, у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић